

2011-05-04

Dnr 43-2010:134

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Bårslövs skola
i Helsingborgs kommun

Rektorerna vid Bårslövs skola

Helsingborgs kommun

Tillsyn i Bårslövs skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Bårslövs skola och Helsingborgs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

I linje med Skolverkets utbildningsinspektion år 2004 ser Skolinspektionen vid tillsynsbesöket på Bårslövs skola många uttryck för att elever och lärare under trygga former möter varandra med ömsesidig respekt och förtroende. En majoritet av de elever som Skolinspektionen möter ger uttryck för att de trivs med sina klasskamrater och med sina lärare, känner sig trygga och får lära sig mycket.

Bårslövs skola arbetar systematiskt med uppföljning av resultaten på de nationella ämnesproven, med kartläggning av elevers behov av särskilt stöd och med verkställande av sådana stödåtgärder i främst ämnena svenska, matematik och engelska. Skolinspektionen bedömer dock att skolan kan vidta ytterligare åtgärder för att förbättra elevernas möjligheter att nå de nationella målen. Närmare bestämt visar tillsynen att skolan behöver vidta åtgärder för att inrikta det systematiska kvalitetsarbetet på att sammanställa och därefter analysera och utvärdera elevernas måluppfyllelse i ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3 och i samtliga ämnen för årskurs 5. Dessa aspekter av det systematiska kvalitetsarbetet saknas på en skolövergripande nivå och gör att rektorerna inte kan ha en övergripande bild av skolans kun-

skapsresultat och utifrån den göra analyser av vilka insatser som särskilt bör prioriteras för ökad måluppfyllelse.

Skolverkets utbildningsinspektion visade att det på Bårslövs skola fanns behov av förbättringsinsatser när det gällde att säkerställa elevernas möjlighet att nå målen i kursplanerna i ämnena bild och musik. Skolinspektionens tillsyn visar att undervisning i musik förekommer sällan eller sporadiskt i en del klasser och att det därför behöver säkerställas att eleverna ges möjlighet att nå målen i kursplanerna i ämnet. Vidare behöver skolan säkerställa att samtliga elever som läser svenska som andraspråk får undervisning som utgår från gällande kursplan.

När det gäller värdegrundsarbetet visade Skolverkets utbildningsinspektion att ett medvetet och systematiskt arbete mot kränkande behandling pågick på Bårslövs skola. Under Skolinspektionens tillsynsbesök ges i samtliga intervjuer uttryck för att skolan arbetar aktivt och medvetet för att motverka diskriminering och kränkande behandling, bland annat genom att ha värdegrundsfrågor som ett prioriterat område och genom kontinuerliga klassrumsdiskussioner kring sådana frågor. Emellertid ser Skolinspektionen att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder kring värdegrundsarbetet, bland annat mot bakgrund av att ett flertal elever ger uttryck för att det förekommer kränkande behandling i form av bråk och tråkningar mellan elever och eftersom skolans plan mot kränkande behandling inte är tillfredsställande.

Skolinspektionen har i tillsynen av Bårslövs skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst uppnåendemålen i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolan ger inte i tillräcklig grad eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Rektorerna tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet (2 kap. 2 § första stycket sista meningen skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer).
- Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen (1985:1100))

- Skolan erbjuder inte och informerar inte om språkval i enlighet med författningarna (2 kap. 17-18 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2.

Rektorer och Helsingborgs kommun har ansvar för att Bårslövs skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Helsingborgs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Helsingborgs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Peter Sääw och Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder
Enhetschef

Marcus Johansson
Utredare/Föredragande

Bilagor:

- | | |
|-----------------|---|
| Bilaga 1 | Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan |
| Bilaga 2 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bårslövs skola |

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Helsingborgs kommun under hösten 2010 och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bårslövs skola den 25 januari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skola/skolor, dels den information som samlats in under besöket. I Bårslövs skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Bårslövs skola

Skolan	Antal elever
Grundskola	211
Förskoleklass	29

Källa: Bårslövs skola, 2011-01-25.

Bårslövs skola ligger sydost om centrala Helsingborg. Skolan har en ledningsgrupp, som består av två rektorer med gemensamt ansvar. Lärarna är indelade i två arbetslag, ett för förskoleklass till och med årskurs 3 och ett för årskurs 4-6. Klasserna är ålders-homogena.

Tillsynsprotokoll för Bårslövs skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

2 kap. 6 § grundskoleförordningen.

Motivering:

På Bårslövs skola har resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 förbättrats från läsåret 2008/2009 till läsåret 2009/2010, då endast några enstaka elever inte uppnådde kravnivåerna för godkänt. Detta medan resultaten inte har förbättrats i samma utsträckning när det gäller nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska i årskurs 5. Över tidsperioden 2005-2009 uppvisas därtill ingen tydlig trend avseende andel elever i årskurs 5 som uppnått kravnivåerna för godkänt. Lsåret 2009/2010 nådde 93 procent i av eleverna i denna årskurs kravnivån på de nationella ämnesproven i svenska, 88 procent i matematik och 91 procent i engelska.

Mot denna bakgrund och nedanstående brister bedömer Skolinspektionen att Bårslövs skola kan vidta ytterligare åtgärder för att ge eleverna möjligheter att nå en högre måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolan ger inte i tillräcklig grad eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

De exempel på skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av består enbart av bedömningar av ett fåtal ämnen av alla de ämnen som varje elev ges undervisning i. Ett flertal av de intervjuade eleverna uppger att de inte har tagit del av omdömen i samtliga ämnen som de får undervisning i. Mot denna bakgrund behöver rektorerna säkerställa att varje elev ges skriftliga omdömen i samtliga ämnen som de får undervisning i.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorerna tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I de dokument som Skolinspektionen tagit del av samt i intervjuerna med lärarna och rektorerna framkommer att skolan sammanställer elevernas resultat på nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Däremot redovisar skolan ingen sammanställning av elevernas måluppfyllelse i svenska/svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5. Detta gör att rektorerna inte kan ha en övergripande bild av skolans kunskapsresultat och utifrån denna göra analyser av vilka insatser som särskilt bör prioriteras för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer (SKOLFS 2000:135)

Motivering:

I intervju elever och lärare framgår att undervisning i musik i en del klasser förekommer i liten eller obetydlig utsträckning och enligt eleverna mestadels handlar om att de sjunger tillsammans. Mot denna bakgrund behöver rektorerna säkerställa att undervisningen i musik utgår ifrån och omfattar kursplanens krav.

I intervju med de olika lärargrupperna framkommer att undervisningen i svenska som andraspråk delvis sker i form av stöd där eleverna ibland går ifrån klassens ordinarie undervisning i ämnet svenska och vid andra tillfällen även deltar i denna undervisning. Av intervjuerna framgår att det är osäkert om de elever som rektorerna beslutat ska följa kursplanen för ämnet svenska som andraspråk också undervisas och bedöms efter enbart denna kursplan.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen (1985:1100)

Motivering:

Bårslövs skolas så kallade *Trygghetsprogram* innehåller en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling baserad på SFS2006:67. Skolinspektionen vill påpeka att sedan den 1 januari 2009 regleras det målinriktade arbetet mot diskriminering i diskrimineringslagen med krav på en likabehandlingsplan och det målinriktade arbetet mot kränkande behandling regleras i 14 a kap. skollagen med krav på plan mot kränkande behandling.

De delar av skolans *Trygghetsprogram* som avser arbetet med att förebygga och förhindra att kränkande behandling sker är för allmänt formulerade. Det behöver förtydligas vilka åtgärder som planeras genomföras, hur dessa utgår från det genomförda kartläggningsarbetet och vilka rutiner som gäller om en vuxen kränker en elev. Vidare saknas en redogörelse för hur det föregående årets planerade åtgärder har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Skolan erbjuder inte och informerar inte om språkval i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 17-18 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden

Motivering:

Skolan erbjuder från årskurs 6 språkval tyska, spanska och franska. Som alternativ till språkvalet erbjuds svenska, engelska och teckenspråk. Eleverna får genom en blankett göra sina språkval i årskurs 5. Blanketten saknar information kring och möjlighet att istället för språkvalet – som språkval – söka modersmål, svenska som andraspråk, eller något av minoritetsspråken om grundkraven för dessa är uppfyllda.